

FUNDACJA WSPÓŁPRACY
POLSKO-NIEMIECKIEJ
STIFTUNG
FÜR DEUTSCH-POLNISCHE
ZUSAMMENARBEIT

„Forum Weimarskie – wobec nowych wyzwań geopolitycznych i geo-ekonomicznych w Europie”

(17 czerwca 2015 r. Warszawa)

Witam wszystkich Państwa w Siedzibie Polsko-Niemieckiej Fundacji Współpracy.

Witam szczególnie:

Szanowny Panie Ministrze,

Szanowna Pani Minister,

Jego Ekscelencja Ambasador Republiki Francuskiej

Jego Ekscelencja Ambasador Republiki Federalnej Niemiec,

Szanowni Panowie Ambasadorowie zaprzyjaźnionych państw Austrii, Chorwacji, Portugalii, Szwajcarii, Słowenii, Rumunii i Litwy,

Szanowne Panie Posłanki i Szanowni Panowie Posłowie,

Szanowne Panie Dyrektor i Szanowni Panowie Dyrektorzy

Szanowni Przedstawiciele świata nauki w tym środowisk eksperckich i mediów,

Szanowni Państwo

jest mi niezmiernie miło powitać Państwa, a w szczególności naszych znakomitych ekspertów na dzisiejszej konferencji „Forum Weimarskie – wobec nowych wyzwań geopolitycznych i geo-ekonomicznych w Europie”.

Idea dzisiejszego wydarzenia nawiązuje do tzw. „Konferencji Belwederskiej”, która została zorganizowana w roku 2011 z okazji 20-lecia powstania Trójkąta Weimarskiego i Prezydencji Polski w Radzie UE.

Przypomnę

niemal od samego początku swego istnienia zasadniczym celem Trójkąta Weimarskiego miało być wspólne uzgadnianie polityki europejskiej Polski, Niemiec, Francji, koordynacja rozwoju dynamicznego wkładu w proces rozszerzenia Unii Europejskiej oraz konsolidacja przebiegu procesów integracyjnych w tej organizacji. Celem było również kontynuowanie

procesu pojednania niemiecko-polskiego, opierając go na doświadczeniach francusko-niemieckich.

Szanowni Państwo,

Tegoroczna edycja spotkań jest kontynuacją długoletniej wymiany doświadczeń i wiedzy między Francuzami, Niemcami oraz Polakami wspólnie z naszymi partnerami europejskimi na aktualne tematy związanych z szerokokorozumianym bezpieczeństwem w wymiarze europejskim i euro-atlantycznym, współpracy ekonomicznej oraz naukowo-badawczej ale również na rzecz rozwoju inżynierii kosmicznej.

Honorowy patronat nad dzisiejszym „Forum Weimarskim” objął pierwotnie jeszcze mój długoletni szef śp. Władysław Bartoszewski, Sekretarz Stanu w Kancelarii Premiera i Pełnomocnik Premiera ds. Dialogu Międzynarodowego. Zamierzał on uczestniczyć w naszym dzisiejszym spotkaniu.

W licznych swoich wypowiedziach podkreślał zawsze, że współpraca Polski, Niemiec i Francji pozostaje jedną z fundamentalnych podstaw oraz instrumentów oddziaływania politycznego na procesy integracji europejskiej oraz istotnym elementem budowania dialogu międzyspołecznego i międzykulturowego w Europie ponad podziałami.

Szanowni Państwo,

Dzisiejsza konferencja odbywa się w przeddzień przyszłorocznych obchodów m.in. 25-lecia *Polsko-Francuskiego Traktatu o Przyjaźni i Solidarności, Traktatu między Rzeczypospolitą Polską a Republiką Federalną Niemiec o Dobrym Sąsiedztwie i Przyjaznej Współpracy i powstania Trójkąta Weimarskiego.*

Swoje jubileusze będą miały również Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Fundacja Polsko-Niemieckie Pojednanie i Polsko-Niemiecka Wymiana Młodzieży. Nasza fundacja będzie aktywnie uczestniczyć i promować je. Są one jednymi z filarów rozwijania obecnych partnerskich stosunków dwustronnych, trójstronnych i wielostronnych w Europie na forum UE oraz NATO.

Partnerami medialnymi dzisiejszego wydarzenia jest „The Warsaw Voice”, „Deutsche Welle” i miesięcznik „Stosunki Międzynarodowe”. Na ręce obecnych przedstawicieli przekazuję wyrazy podziękowania za wsparcie w tym wydarzeniu.

Szanowni Państwo,

Sytuacja geopolityczna kontynentu europejskiego jest determinowana w ostatnich latach nie tylko przez kryzys ekonomiczno-finansowy w strefie euro, ale przede wszystkim wokół zmieniającego się diametralnie środowiska bezpieczeństwa na kontynencie europejskim, ale również poza nim.

Agresja Rosji przeciwko Ukrainie zakwestionowała fundamenty powojennego, tzn. też budowanego przez Niemcy Francję i w końcu Polskę obecnego porządku międzynarodowego

Złamanie wszelkich zasad prawa międzynarodowego przez Federację Rosyjską czego skutkiem jest aneksja Krymu i okupacja części suwerennego państwa Ukrainy z naruszeniem jego integralności terytorialnej spowodowało powstanie nowej geostrategicznej rzeczywistości w Europie.

Agresywna polityka Rosja stanowi obecnie największe wyzwanie dla polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Państw Trójkąta Weimarskiego

Z tego też powodu w świetle ostatnich wydarzeń, wyzwań i zagrożeń należałoby wypracować spójną i kompleksową politykę zagraniczną i bezpieczeństwa i obrony UE w stosunku do tego całego regionu Europy Wschodniej.

Ponadto kwestia zarysu ew. kompromisu w sprawie przyszłej politycznej struktury Unii Europejskiej, dalszego koncepcyjnego rozwoju wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony wraz z jej pogłębioną współpracą strukturalną zawartą w postanowieniach Traktatu Lizbońskiego może być rozwojem platformy współpracy w ramach *Trójkąta*.

Chodzi tutaj przede wszystkim o wspólne zaangażowanie w konkretne projekty europejskie jak również te poza granicami kontynentu europejskiego. Wspólny list ministrów spraw zagranicznych i obrony państw Trójką Weimarskiego skierowany na ręce Wysokiego Przedstawiciela UE ds. polityki zagranicznej i obrony Pani Federiki Mogherini jest tutaj bardzo istotny. (posiedzenie Trójkąta Weimarskiego we Wrocławiu 3 kwietnia tego roku)

Szanowni Państwo,

Wzmocnienie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony UE w kontekście nowych wyzwań na wschodzie i południu Europy to zasadnicze zadania stojące przed Państwami Trójkąta Weimarskiego. Warszawa, Berlin i Paryż mogą mieć niebagatelny wpływ na rozwój polityki zagranicznej, bezpieczeństwa, obrony oraz polityki sąsiedztwa UE.

Szanowni Państwo,

jako obywatele Unii Europejskiej zmagamy się niejako z kryzysem politycznego przywództwa, jedności, własnej tożsamości i osłabieniem własnej pozycji jako jednego z najważniejszych aktorów na arenie międzynarodowej.

Idea zjednoczonej Europy traci na swoim znaczeniu w dobie wzrostu narodowych nacjonalizmów i społecznych ruchów sprzeciwiających się narzuconemu zarządzaniu w strefie euro, obniżeniu stopy życiowej obywateli oraz napływowi imigrantów z regionów szerokokorodumianej Europy Wschodniej, Afryki i Bliskiego Wschodu.

Unia jako liczący się aktor polityki zagranicznej i bezpieczeństwa i obrony musi być wyposażona w odpowiednie instrumenty realizacji uwspólnotowienia tych polityk rozwiązujących te problemy. Tutaj wsparcie w pomyślnym związywaniu tych problemów w pewnym sensie „od wewnątrz” przez nieformalne instytucje właśnie takiego typu jak *Trójkąt Weimarski*, może być przydatne.

Takie zadania *Trójkąta Weimarskiego* powinny być realizowane w dwóch aspektach wypełniania roli integracyjnej i kooperacyjnej państw członkowskich w ramach UE. Z jednej strony na poziomie ponadnarodowym, a z drugiej strony w przestrzeni ich złożonych stosunków międzyrządowych.

Zasadniczym warunkiem takiego procesu musi być daleko idąca identyfikacja wspólnych tzn. przede wszystkim podstawowych interesów bezpieczeństwa między Francją, Niemcami i Polską w kwestii rozwoju kontynentu w realiach budowy nowego systemu koegzystencji bezpieczeństwa międzynarodowego XXI wieku.

Wymusza to automatycznie zbudowanie wspólnej kultury suwerennego bezpieczeństwa na zewnątrz przez *Trójkąt*. Do tej pory Unia nie wytworzyła wspólnej kultury bezpieczeństwa wewnątrz tej organizacji między jej państwami członkowskimi.

Trójkąt jako nieformalna struktura powinna być w stanie na poziomie trójstronnych spotkań doprowadzić do konkretnych, wszystkie strony satysfakcjonujących kompromisowych rozwiązań jeszcze przed uzgadnianiem generalnych stanowisk i decyzji w większych ponadnarodowych gremiach.

Szanowni Państwo

obecna i przyszła rola *Trójkąta Weimarskiego* w nowej rzeczywistości międzynarodowej zależy od woli politycznej partnerów kontynuowania i pogłębienia współpracy między nimi.

Właśnie dzisiejsza Europa w głębokim kryzysie tożsamościowym konfrontowana z asymetrycznymi zagrożeniami powinna stawać się w przyszłości wielostronnym kooperacyjnym organizmem współpracy politycznej.

Szanowni Państwo,

Sądzę, że

Państwa *Trójkąta Weimarskiego* nie unikną odpowiedzi na pytanie, czy *Trójkąt Weimarski* może w przyszłości odgrywać rolę "sensownego instrumentu" zbliżania między

państwami i społeczeństwami w zjednoczonej Europie i skutecznego realizowania interesów bezpieczeństwa Unii Europejskiej na zewnątrz.

Jednak przyszła rola *Trójki Weimarskiego* w nowej rzeczywistości międzynarodowej zależy od woli politycznej partnerów kontynuowania i pogłębienia współpracy między nimi.

Właśnie dzisiejsza Europa w głębokim kryzysie tożsamościowym konfrontowana z asymetrycznymi i hybrydowymi zagrożeniami powinna stawać się w przyszłości wielostronnym kooperacyjnym organizmem współpracy politycznej.

W jej pogłębianiu *Trójka* powinien spełnić funkcję nie jedyne ale istotnego wspomagającego i stymulującego instrumentu.

Chciałbym Państwa poinformować, że wszystkie wystąpienia państwa, artykuły i przebieg dyskusji będą opublikowane w tzw. publikacji pokonferencyjnej Fundacji.

Dziękuję za uwagę.

Krzysztof Miszczak

Warszawa, dnia 17 czerwca 2015 r